

Za każdą książkę oddaną na stoisku akcji można było otrzymać kupon rabatowy na zakup dowolnego tytułu u wydawców wspierających akcję. Wysokość zniżki ustalał wydawca, który mógł również wykluczyć z tej promocji wybrane tytuły. Zbierając książki kierowano się ich aktualnością, stanem technicznym oraz tematyką. Miały to być książki, które sami chętnie wypożyczylibyśmy z biblioteki. Swoją premierę miała natomiast akcja: „Książka za Krew”, zorganizowana przez portal forumzdrowia.pl oraz wydawnictwa PZWL i PWN. Za oddaną w tym czasie krew można było otrzymać darmowy bilet wstępu na targi oraz talon na dwie z dwudziestu książek zaproponowanych na nagrody przez patronów akcji. Pomysł na jej organizację wynikał zapewne ze zbliżającego się święta Wszystkich Świętych, kiedy to na polskich drogach dochodzi do wielu wypadków.

Krakowskie Targi Książki uznawane są za drugie pod względem wielkości targi książki w Polsce, ale największe pod względem udziału wydawców rodzimych. Są wspaniałą okazją do zakupów prezentów zwłaszcza dla najmłodszych, przed Mikołajkami oraz Świętami Bożego Narodzenia, o czym przypominają swoim wystrojem stoiska i promowane tytuły. Wpływają na ożywienie kulturalne całego miasta, dzięki czemu na te kilka jesiennych dni staje się ono edytorską stolicą Polski.

Monika Krzywicka

„Książka ma nas zbliżać, ma pomagać, ma nas kształcić”. 53. Międzynarodowe Targi Książki w Warszawie

Od 15 do 18 maja 2008 roku w Pałacu Kultury i Nauki w Warszawie odbyły się 53. Międzynarodowe Targi Książki. Uznawane są za największe i najważniejsze targi książki w Polsce, jedne z ważniejszych w Europie Wschodniej. Ich organizatorem była, jak co roku, Ars Polona S.A, importer czasopism i wydawnictw, monopolista w organizacji tego typu wydarzeń. Należą do niej: Targi Książki Edukacyjnej „Edukacja XXI”, Krajowe Targi Książki i od ubiegłego roku Targi Książki Akademickiej „Atena”. Międzynarodowe Targi Książki zgromadziły ok. 600 wystawców (w tym 100 zagranicznych z 30 krajów), kilkuset gości: autorów, postaci medialnych, zaangażowanych w promocję książki oraz 45 tysięcy zwiedzających.

Patronatem honorowym otoczył targi Prezydent RP Lech Kaczyński, natomiast ich gospodarzami byli: Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego Bogdan Zdrojewski, Marszałek Województwa Mazowieckiego Adam Struzik oraz Prezydent m. st. Warszawy Hanna Gronkiewicz-Waltz. Patronat medialny sprawowali: Telewizja Polska, Polskie Radio, portale: ksiazki.tv, interia.pl, merlin.pl, wydawca.pl, duzeka.pl, „Mówią wieki”, „Wiadomości Księgarskie”, „Biblioteka Analiz”, „Magazyn Literacki Książki”, „Notes Wydawniczy”, „Tygodnik Powszechny”, „Życie Warszawy”, „Cogito”, „Victor Gimnazjalista”, „Przegląd”, „Tele Program” Towarzystwo „Więź”, „Prekursor”, Fundacja „Nadwyraz”. Partnerami tego wydarzenia byli m.in.: Biblioteka Narodowa, Polska Sekcja IBBY, PTWK, Fundacja ABCXXI, SPP, ZLP, Czytelmania.

Tytuł gościa honorowego przypadł w tym roku państwu Izrael, w 60. rocznicę jego powstania. Lata 2008–2009 to okres wymiany kulturalnej między krajami, wkrótce także w Polsce zainaugurowany zostanie Rok Izraelski.

Uroczyste otwarcie targów nastąpiło 15 maja, wyjątkowo o godz. 15.00, (a nie jak co roku o 12.00), co było spowodowane uroczystościami pogrzebowymi Ireny Sendlerowej, wyróżnionej najwyższym izraelskim odznaczeniem cywilnym: „Sprawiedliwy wśród Narodów Świata”. Dokonali go Bogdan Zdrojewski i prezes „Ars Polony” Grzegorz Guzowski. W imieniu gościa honorowego zabrał głos ambasador państwa Izrael David Abraham Akiva Peleg. Minister Kultury zauważył, że uczestnictwo gościa honorowego na Targach Książki sprzyja budowaniu mostu między obydwojma państwami. „Książka ma nas zbliżać, ma pomagać, ma nas kształcić”, daje możliwość zaprezentowania własnej kultury, zaakcentowania odrębności i podobieństw. Potwierdził to w swoim przemówieniu ambasador Izraela. Zwrócił uwagę na to co nas łączy, m.in. wspólna przeszłość, która pojawia się w twórczości wielu pisarzy izraelskich. Wspomniał także Irenę Sendler i złożył obietnicę ziszczenia jej życzenia, aby dokonać tłumaczenia jej autobiografii – *Matka dzieci Holokaustu* na język hebrajski. Następnie nastąpiło wspólne przecięcie wstęgi i goście przystąpili do zwiedzania przygotowanych przez wystawców ekspozycji. W porównaniu do ubiegłych edycji powitanie było nieco mniej uroczyste, być może z powodu nietypowej, mało odpowiedniej dla takiego wydarzenia pory oraz smutnych wydarzeń je poprzedzających.

W wigilię otwarcia Targów, o godz. 19, w Sali Koncertowej Pałacu Kultury i Nauki rozpoczął się wieczór je inaugurujący. Głos zabrali: prof. Ryszard Legutko – Sekretarz Stanu w Kancelarii Prezydenta Lecha Kaczyńskiego, który odczytał list Prezydenta oraz ambasador państwa Izrael David Peleg, dziękujący za zaproszenie i obiecujący wzrost tłumaczeń autorów izraelskich na język polski. Związki obu państw zaakcentowali także w swoich przemówieniach Podsekretarz Stanu w MKiDN Tomasz Merta oraz Prezes PIK Piotr Marciszuk. Po części oficjalnej, wystąpił zespół „Hora Jerusalem”, prezentujący połączenie tańca nowoczesnego z tradycyjnym. Następnie odbył się bankiet, na którym można było spróbować potraw z kuchni żydowskiej.

Na stoisko gościa honorowego przeznaczono Salę Marmurową. W jej centrum postawiono scenę z kanapą, na której prezentowali się zaproszeni goście. Zatrószono się również o zwiedzających, którzy mogli spocząć na jednym z kilkunastu krzeseł umieszczonych przed sceną. Z każdej strony znajdowały się ekrany prezentujące zabytki, sztukę oraz kulturą Izraela. W szklanych gablotkach prezentowano literaturę narodową, wszędzie rozbrzmiewała tradycyjna muzyka. Ze względu na obchody rocznicowe Izrael gościł również na innych, podobnych imprezach, takich jak targi w Paryżu czy Turynie. Spowodowało to, że na polskich targach zabrakło wielu znanych w Polsce izraelskich autorów. Pojawiło się ich tylko siedmiu: Alona Frankel – autorka tekstów i ilustracji do 36 książek przetłumaczonych na 12 języków (w tym polski – *Nocnik nad nocnikami*, *Dziewczynka*); Gil Hovav – autor opowiadań i książek kulinarnych; Liat Kaplan – poetka, uhonorowana m.in. Nagrodą dla Literatury Pięknej Miasta Holon; Yossi Avni-Levy – autor książki wydanej po polsku *Ciotka Farhuma nie była dziwką*, laureat nagrody ufundowanej przez premiera Izraela, Szoszana Roven, autorka książki *Polin – kraina lasów i rzek*; Esti Chaim – autorka opowiadań dotyczących m.in. problemów tożsamości izraelskiej i kobiecej oraz Sarah Sivroni – autorka przygotowująca polskie wydanie książki z wierszami dla dzieci pt. *Jest takie zwierzątko*. Przez cały czas trwania Targów uczestniczyli oni w licznych spotkaniach, opowiadając o swoich książkach i zainteresowaniach, np. Gil Hovav wzięła udział w dyskusji na temat: „Kuchnia i kultura”.

Swoją ofertę prezentowali również wystawcy z innych krajów, m.in. z Niemiec, Ukrainy, Wielkiej Brytanii, USA, Rosji, Litwy, Białorusi (wystawa narodowa), Czech, Chorwacji, Francji, Holandii, Hiszpanii, Finlandii, Indii, Japonii, Bułgarii, RP, Rumunii, Bośni i Hercegowiny, Węgier. Oprócz nich pojawili się także organizatorzy targów książki: we Frankfurcie, Lipsku, Istambule, Tesselonikach, Turku, Taipei, Bratysławie, Budapeszcie i Krakowie. Najbardziej okazałe stoiska zagraniczne należały do wystawców z: Izraela, Ukrainy, Niemiec, Francji, Rumunii, Rosji. Z polskich natomiast do: Firmy Księgarskiej Jacek Olesiejuk, Świata Książki, Wilgi i Muzy, PWN, Rebisu, Zysku i Spółki, Albatrosa czy Langescheidt Polska. Bardzo oryginalnie prezentowało się stoisko Rumunii, które nie miało lady, ale standy – sylwetki pisarzy i poetów rumuńskich, z kieszonkami na ulotki informującymi o nich i ich dziełach. Za nimi, na ścianie w tej samej tonacji – czarno-zielonej – na przezroczystych półkach umieszczone były książki. Bogaty program przygotowali Frankfurckie Targi Książki, które zaprezentowały książki dla dzieci i młodzieży z obszaru niemieckojęzycznego, a także przedstawiły projekt ich promocji. W Goethe-Institut zaprezentowano natomiast wystawę książek niemieckich dotyczących współczesnej młodzieży w Niemczech pod tytułem: „Żyć! Kochać! Czytać!”. Odbył się także wykład dr. Gerharda Dusta oraz miała miejsce dyskusja panelowa na temat komunikacji między wydawcami, dystrybutorami i księgarzami. Austriackie Forum Kultury w Warszawie zaprosiło natomiast na spotkanie z Ericą Fischer, autorką książki *Aimée i Jaguar. Historia pewnej miłości* oraz twórcami książki *The Mouse*. Japonia przygotowała wykład Yoshitaki Ochiai dotyczący sytuacji na japońskim rynku wydawniczym, pokaz origami w wykonaniu Piotra Krychowskiego, pokaz kaligrafii w wykonaniu sensei Yoshimi Nakayasu. Bułgaria zaprosiła natomiast Spasa Hristova, autora książek: *Podrzutek* i *Szukam poienty* oraz Mykołę Mańko, promującego swoją książkę *Kuchnia klasztorów prawosławnych*, czemu towarzyszyła degustacja niektórych prezentowanych w tej publikacji potraw.

Nowością w tym roku była zmiana rozkładu stoisk w Pałacu, gdyż sektor C przeznaczony został wyłącznie na spotkania branżowe, rozmowy sprzedażowe, z dala od zgłębku tłumu. Umieszczono tam również wystawy: prac ilustratorów książeczek dla dzieci oraz „Sprawiedliwi wśród Narodów Świata” prezentującą sylwetki Polaków z Małopolski pomagających ludności żydowskiej w czasie II wojny światowej. Dobrym pomysłem było również umieszczenie wszystkich wydawnictw akademickich w jednej sali, gdyż pozwoliło to zainteresowanym na zapoznanie się z całością oferty, bez konieczności poszukiwania jej w różnych sektorach.

Jak co roku, targi są okazją do spotkań ludzi z branży, dyskusji na tematy ich nurtujące, takie jak: problematyka rynku przewodników, map i atlasów przed sezonem turystycznym; sposoby promowania książek w księgarni (seminarium: „Jak cię widzą...”, czyli o promowaniu za pomocą szyldu, znaku firmowego i witryny”); sposoby usprawniania pracy biblioteki (prezentacja The East European Projekt: „Polsko-brytyjski projekt dla bibliotek”). Ponadto kancelarie: Lassota i Wspólnicy oraz Patrimonium zaprosiły na konferencję „Organizacje zbiorowego zarządzania w działalności wydawniczej”; Azymut zorganizował spotkanie dla wydawców, a Fundacja Nadwyrz i Prekursor przeprowadziły konsultacje na temat konstruowania księgarni internetowych i promocji książki w Internecie. Poruszano także tematy związane z gościem honorowym, np. na panelach poświęconych pracy Elżbiety Rączy *Pomoc Polaków dla ludności żydowskiej na Rzeszowszczyźnie w okresie okupacji niemieckiej* czy Bożeny Szaynok *Z historią i Moskwą w tle. Polska a Izrael 1944–1968* (IPN).

Zorganizowana została poradnia językowa (PWN); odbył się panel dyskusyjny z cyklu „Teraz polski!” pt. „Niepolskie drogi języka polskiego” z udziałem prof. Andrzeja Markowskiego i prof. Bogusława Dunaja, prowadzony przez Jolanę Fajkowską; spotkanie „Wprowadzenie do porozumienia bez przemocy” czy warsztaty na ul. Chmielnej (płatne – 50 zł); „Wygrana – wygrana, czyli sztuka rozwiązywania konfliktów” (Jacek Santorski & Co). Odbyła się także debata o Polsce Kaczyńskich i Tuska z udziałem autora książki *Czas wrzeszczących staruszków* Rafała Ziemkiewicza oraz dziennikarzy i publiczności (FKJO). Prezentowano także nowinki technologiczne, takie jak: przewodniki elektroniczne (Bezdroża), tablice interaktywne do nauki języka francuskiego (Hachette Livre), platforma elektroniczna Ebrary (A.B.E Marketing), książki i czasopisma elektroniczne zagranicznych wydawców, czy wykorzystanie internetowego wideo w promocji książki.

To wielkie święto książki wpłynęło na ożywienie działalności kulturalnej w całym mieście, gdzie miały miejsce liczne przedsięwzięcia kulturalne: w Centrum Sztuki Współczesnej na Zamku Ujazdowskim (promocja książki z udziałem autorki), American Bookstore (wystawa najnowszych książek anglojęzycznych z historii i polityki) i innych księgarniach np. Tarabuk (promocja książki Zenona Kruczyńskiego *Farba znaczy krew*, z udziałem m.in. Olgi Tokarczuk), Klub Księgarza (fragmenty książki Ryszarda Sługockiego *Na przekór i na bakier* czytała Krystyna Czubówna), a także w galeriach i centrach kultury. Biblioteka Publiczna im. W. J. Grabskiego w dzielnicy Ursus przy współpracy z Międzynarodowym Instytutem Badania Czytelnictwa i Literatury dla Młodzieży w Wiedniu przygotowała III Międzynarodową Konferencję EDM Reporter „Różnorodność kulturowa a Internet”, w dniach 15–16 maja w Bibliotece Narodowej. Natomiast Biblioteka Publiczna w dzielnicy Wola zaprosiła na cykl imprez „Nocna przygoda historyczna” (21.00–4.00) z udziałem Braci Mieczowych, prezentujących walki rycerskie, a także firmy Wargamer, która przygotowała turniej bitewnych gier komputerowych. Gośćmi byli również autorzy książek historycznych: Marcin Ciszewski i Romuald Romański. Można się było także zapoznać z cyfrowym dokumentowaniem zbiorów muzealnych.

Wspaniałość Targów zapowiadały już stoiska umieszczone na Płycie Głównej przed PKiN, gdzie oprócz stoisk wydawnictw: Demart (autobus, z którego puszczano bańki mydlane) i Bezdroża (wielki namiot), odbył się casting do filmów, seriali, reklam, przygotowany przez Stars Impresariat Filmowy Sp. z o.o. Zwiedzających kuszono rabatami sięgającymi od 10 do 25%. Loterie z nagrodami przygotowały Wyd. Bezdroża i Fundacja Dzieciom „Zdążyć z Pomocą”. Wyd. BOSZ przygotowało konkurs wiedzy o atrakcjach turystycznych różnych regionów Polski z nagrodami – przewodnikami wydawnictwa. Na stoisku Wyd. Langescheidt za stary słownik można było otrzymać nowy za pół ceny, natomiast kto kupił książkę o tematyce militarnej, mógł posmakować wojskowej grochówki. Nowością było pojawienie się pierwszej w Polsce maszyny do sprzedaży audiobooków (książek na płytach CD).

Największym zainteresowaniem, jak co roku, cieszyły się spotkania z autorami. Na 53. MTK można było otrzymać autograf najpopularniejszych polskich twórców, takich jak: Sławomir Mrożek, Hanna Krall, Jerzy Pilch, Wiesław Myśliwski, Władysław Bartoszewski, Janusz L. Wiśniewski, Olga Tokarczuk, Katarzyna Grochola, Monika Szwaja, Krystyna Siesicka, Joanna Chmielewska, Małgorzata Musierowicz i wielu innych. Pojawili się także: ks. Tadeusz Isakowicz-Zaleski, arcybp Józef Życiński, Eustachy Rylski, Zdzisław Najder, Janusz Tazbir, Mikołaj Łoziński (laureat Nagrody Kościelskich 2007), Manuela Gretkowska, Katarzyna Herbert, Hanna Bakula, czy Joanna Papuzińska. Z zagranicznych pisarzy, oprócz

wyżej wymienionych, można było spotkać: Stasysa Eidrigevičiusa (*Casa di Stasys*), autora thrillerów medycznych – Robina Cooka, szwedzką pisarkę – Majgull Axelsson (*Ta, którą nigdy nie byłam, Kwietniowa czarownica*), a także znanego architekta Daniela Libeskinda, autora m.in. pomnika World Trade Center, prezentującego autobiografię *Przełom: przygody w życiu i architekturze*. Swoje tomiki poezji prezentowali: Julia Hartwig, Ewa Lipska, Jarosław Marek Rymkiewicz, Wiesław Sterniczuk, Krzysztof Karasek, Urszula Koziół, Marek Wawrzekiewicz, Zofia Beszczyńska i Krzysztof Bąk (*Znaki wodne* – nagroda K. Iłłakiewiczówny za debiut roku 2007, nominowany do Wrocławskiej Nagrody Literackiej „Silesius”). Nie zabrakło również osobowości znanych z innych mediów: polityków, dziennikarzy, piosenkarzy i aktorów, prezentujących własne lub polecających książki innych autorów. Pojawili się m.in.: Janusz Palikot (*Poletko Pana P., czyli... po co mi był ten blog*), prof. Grzegorz W. Kołodko (*Wędrujący świat*), Adam Michnik (*W poszukiwaniu utraconego sensu*), Elżbieta Dzikowska (*Uśmiech świata*), Beata Pawlikowska (*Blondynka wśród tówców tęczy*), Grzegorz Miecugow (*Inny punkt widzenia II*), Andrzej Mrozowski i Tomasz Siekielski (*Teraz my prześwieltamy*), Monika Richardson (*Lubię być Polakiem*), Jolanta Fajkowska (*Autografy*), Tomasz Lis (*PIS-neyland*), Maciej Orłoś (*Tajemnicze przygody Meli*), Stefan Friedmann (*Krzywym okiem*), Irena Jarocka (*Motylem jestem, czyli piosenka o mnie samej*), Majka Jeżowska (*Śpiewnik dla dzieci i młodzieży*), Alina Janowska (*Jam jest Alina, czyli Janowska story*), Grażyna Wolszczak (*Jak być zawsze młodą, piękną i bogatą*), Wiesław Gołas (*Na Gołasa*), Stanisław Tym (*Mamuta tu mam*), Andrzej Wajda (*Katyń*). Na stoisku Storyboxu, prezentującym audiobooki, pojawili się także ich twórcy: podróżnik Jacek Pałkiewicz (*Pasja życia i Terra incognita. Wyprawa do źródła Amazonki*), dziennikarka Monika Luft (*Śmiech iguany*), kapitan Krzysztof Baranowski (*Drugi raz dookoła świata. Solo na bis*), Rafał M. Ziemkiewicz (*Michnikowszczyzna. Zapis choroby*), Anna Onichimowska (*Gdzie jesteś tatusiu?*), Marta Tomaszewska (*Wszyscy znamy Dawida*) czy Andrzej Zaniewski (*Szczur*). Natomiast stoisko lubelskiego wydawnictwa „Gaudium” zorganizowało akcję podpisywania książki *Jan Paweł II do artystów. Artyści do Jana Pawła II* (Krzysztof Kolberger, Irena Santor, Krzysztof Zanussi, Krzesimir Dębski, Ernest Bryll).

Czas Targów to doskonała okazja do prezentacji premier książkowych. Biblioteka Analiz zaprosiła do lektury: *Śmierć książki/No Future Book* Łukasza Gołębiowskiego, natomiast Agora przedstawiła przewodnik: *Zrób to w Warszawie!* przygotowany przez dziennikarzy: Agnieszkę Kowalską i Łukasza Kamińskiego. Niezwykłego charakteru, w związku z uroczystościami pogrzebowymi Ireny Sendlerowej, nabrało spotkanie z Anną Mieszkowską, autorką m.in. jej autobiografii.

Oferta prezentowana przez wydawców była bardzo obszerna, tak, że każdy mógł znaleźć coś dla siebie. Umiejętności kulinarne prezentowali m.in.: Paolo Cozza (*Włoska kuchnia*), Maciej Kuroń (*Moje najlepsze przepisy*), Magda Gessler (*Kocham gotować*) i Piotr Galiński (*Taniec z garami*). Nie zabrakło również książek poświęconych innym dziedzinom życia np. fotografii: Jerzy Fedak (*Encyklopedia. Fotografia cyfrowa od A do Z*), Hanna Maria Giza (*W obiektywie. Mistrzowie fotografii polskiej*), ćwiczeniom fizycznym: Claudio Carlos (*Domowy fitness*), czy ezoteryce: Joanna Stawińska (*Twój magiczny niezbędnik*). Pojawiło się także dużo dzieł opisujących wydarzenia lub osoby związane z historią np. Józef Szaniawski (*Pułkownik Kukliński – tajna misja*), Stanisław Jastrzębski (*Ludobójstwo nacjonalistów ukraińskich na Polakach na Lubelszczyźnie w latach 1939–1947*), Tomasz Bohun (*Moskwa 1612*), Robert Gretzyngier (*Polacy w obronie Wielkiej Brytanii*) itp. Znalazło się także coś dla fanów komiksów. Przemysław Polch (*Ekspedycja*) i Władysław Krupka podpisywali *Kapitana Żbika*.

Pojawił się także Stanisław Mikulski, niezapomniany kapitan Kloss z serialu „Stawka większa niż życie”. Na miłośników muzyki czekał Wiesław Weiss, autor *Wielkiej Rock Encyklopedii*, a na fanów filmu – Tomasz Raczek z *Karuzelą z idolami. Leksykonem filmowym na XXI wiek*. Nie zapomniano również o najmłodszych czytelnikach. Dzieci miały okazję spotkać się z takimi pisarzami i ilustratorami, jak: Wanda Chotomska, Bohdan Butenko, Wioletta Piasecka (przebrana za wróżkę), Ewa Karwan-Jastrzębska, Maria Ekier, Irmina Żochowska, Zbigniew Dmitroca, który przedstawił także *Teatryk walizkowy*, Edmund Niziurski, Michał Zaremba, Eliza Piotrowska, Wojciech Widtak, Grażyna Lange, czy Heleną Klosa, założycielką Wyd. COTKOTU i bohaterką książki Zofii Zakrzewskiej-Klosy *Spadające gwiazdy małej Helenki* (fragmenty odczytał Rafał Olbrychski). Czytanie bajek zorganizowała także Fundacja Dzieciom „Zdażyć z Pomocą”, zapraszając znane aktorki: Beatę Tyszkiewicz, Małgorzatę Kożuchowską oraz Irenę Kwiatkowską. Pojawiły się również tłumaczki literatury dziecięcej z języka szwedzkiego: Katarzyna Skalska (tłumaczka książek o Nusi i o Maksie) oraz Anna Węgleńska (tłumaczka książek Astrid Lindgren). Na dzieci czekały także inne atrakcje: fragmenty drugiej części filmu: *Opowieści z Narii* (Media Rodzina), czy przedstawienie *Czerwony Kapturek* w wykonaniu aktorów teatru dla dzieci „Guliwer” (Świat Książki).

Oprócz strawy duchowej zadbane również o chwilę odpoczynku, przy dobrej kawie i ciastku, w kawiarni „Pożegnanie z Afryką”. Zmęczeni przemierzaniem tak wielkiej liczby sal wystawienniczych mogli zrelaksować się na fotelach masujących. Na innym stoisku można było poprosić o profesjonalne czyszczenie okularów lub zakupić biżuterię artystyczną.

Targi to także okazja do przyznania ważnych dla środowiska nagród. Już pierwszego dnia ogłoszono nominacje do najważniejszej polskiej nagrody literackiej – „Nike 2008”. Zwycięzcą poprzedniej edycji został *Traktat o łuskaniu fasoli* Władysława Myśliwskiego. W roku 2008 nominowano: Lidię Amejko (*Żywoły świętych osiedlowych*), Jacka Dukaja (*Lód*), Pawła Huelle (*Ostatnia Wieczerza*), Jerzego Jarniewicza (*Znaki firmowe*), Urszulę Koziół (*Przelotem*), Ewę Lipską (*Pomarańcza Newtona*), Małgorzatę Łukasiewicz (*Rubryka pod różą*), Ewę Madeyską (*Katoniela*), Andrzeja Mandaliana (*Poemat odjazdu*), Piotra Matywieckiego (*Twarz Tuwima*), Włodzimierza Nowaka (*Obwód głowy*), Jerzego Pilcha (*Pociąg do życia wiecznego*), Janusza Rudnickiego (*Chodźcie, idziemy*), Mariusza Sieniewicza (*Rebelia*), Andrzeja Sosnowskiego (*Po tęczy*), Andrzeja Szczeklika (*Kore*), Małgorzatę Szejnert (*Czarny ogród*), Bronisława Świderskiego (*Asystent śmierci*), Olę Tokarczuk (*Bieguni*) oraz Krzysztofa Vargę (*Nagrobek z lastryko*). Jest to już dwunasta edycja Nagrody „Nike” (statuetka dłuta Gustawa Zemły i czek na 100 tys. zł).

Tego dnia ogłoszono także nominacje do Nagrody Literackiej Gdynia. W trzech kategoriach wyróżniono następujące dzieła: *Sofostrofa i inne wiersze* Miłosza Biedrzyckiego, *Wiersze przeciwko opodatkowaniu poezji* Zbigniewa Macheja, *Zagniazdowniki* Joanny Mueller, *Pensum* Adama Wiedemanna oraz *Spamy miłosne* Agnieszki Wolny-Hamkało (poezja); *Ostatni zlot Aniołów* Mariana Pankowskiego, *Czarny ogród* Małgorzaty Szejnert, *Asystent śmierci* Bronisława Świderskiego, *Dzyndzylyndzy czyli postmortuizm* Anatola Ulmana oraz *Barbara Radziwiłłówna z Jaworzna-Szczakowej* Michała Witkowskiego (proza); *Sprzedana muzyka* Andrzeja Bieńkowskiego, *Twarz Tuwima* Piotra Matywieckiego, *Wieszanie* Jarosława Marka Rymkiewicza, *Najryzykowniej* Andrzeja Sosnowskiego, *Echa Idylli w literaturze polskiej doby nowoczesności i późnej nowoczesności* Marka Zaleskiego (eseistyka).

15 maja odbyła się także uroczystość wręczenia nagród dla zwycięzców Konkursu Literackiego Wydawnictwa „Telbit” na powieść dla młodzieży. Główną nagrodę przyznano Michałowi Kotlińskiemu za *Miłość zwija się w bibułkę*, której fragmenty przeczytał aktor Emilian Kamiński. Przyznano także po dwie nagrody za miejsca drugie i trzecie oraz 5 wyróżnień. Wszystkie powieści zostaną opublikowane w 2008 roku.

Drugiego dnia Targów już po raz drugi nastąpiło rozstrzygnięcie konkursu na najlepszy serwis internetowy promujący książkę – „Papierowy Ekran 2008”. Ze 128 zgłoszonych witryn nagrodę główną przyznano serwisowi www.artPAPIER.com za wysoki poziom publicystyczny i czytelność prezentacji. Wyróżniono także www.ksiązki.tv za nowatorski sposób promocji książki oraz www.proszynski.pl za przejrzystość formy i przyjazność dla użytkownika. Konkurs zorganizowały: Miesięcznik „Wydawca” i Fundacja NadWyraz.

16 maja, odbyła się także konferencja prasowa nt. Konkursu Literackiego „Europejski Poeta Wolności”, na której ogłoszono nominacje do tej nagrody. Została ona ustanowiona przez władze miasta Gdańska, dlatego też pojawił się na niej prezydent Paweł Adamowicz. Laureatem może zostać żyjący poeta, pochodzący z Europy. W pierwszej edycji, w drodze losowania wytypowano siedem krajów: Białoruś, Cypr, Francję, Serbię, Słowację, Słowenię i Szwecję, do których w każdej edycji dołączy Polska. Tytuły nominowane zgłasza zespół siedmiu tłumaczy literatury pięknej, zmieniający się co dwa lata. Każda edycja nagrody będzie trwała dwa lata, pierwszy zwycięzca, który otrzyma statuetkę i czek na 100 tys. zł. A oto pierwsze nominacje: Białoruś – Uładzimir Arłow *Prom przez Kanał La Manche*, Cypr – Andros Zemenidis *Największe spośród trzech*, Francja – Emanuel Hocquard *Warunki oświelenia. Elegie*, Serbia – Marij Knežević *Ulicznice*, Słowacja – Ivan Strpka *Cicha ręka. Dziesięć elegii*, Słowenia – Primo Cucnik *Dom i praca*, Szwecja – Brigitta Lillpers *Teraz znikniemy lub się włączymy*, Polska: Magdalena Bielska *Brzydkie zwierzęta*, Julian Kornhauser *Orgiami*, Andrzej Mandalian *Poemat odjazdu*, Tadeusz Różewicz *Cóż z tego, że we śnie*, Tadeusz Różewicz *Nauka chodzenia*, Andrzej Sosnowski *Po tęczy*, Krzysztof Zuchowa *Noc blisko światła*.

Już po raz 48. wybrano także Najpiękniejsze Książki Roku 2007 w Konkursie Polskiego Towarzystwa Wydawców Książek. Wzięły w nim udział 83 wydawnictwa, które nadesłały 139 tytułów. Jury wyróżniło 86 książek. Nagrody przyznano w pięciu kategoriach: literatura piękna – *Znaki na papierze* – Cyprian Norwid, Zbigniew Herbert (BOSZ); książki naukowe, popularnonaukowe z dziedziny humanistyki – *Kraków w Europie Środka* – Jacek Purchla (BOSZ i MCK); książki dla dzieci i młodzieży – *Kocur mruży ślepią złote* – Maria Ekier (Hokus-Pokus); albumy – *Katyni* – Andrzej Wajda (Prószyński i S-ka); katalogi, bibliofilskie i inne – Seria: *What the Polish Have Given to the World* – Małgorzata Strzałkowska (MNiSW). Nie przyznano nagród w kategoriach: książki matematyczne, przyrodnicze i techniczne (wyróżnienie – Seria: *Polish Materials Research* – Jarosław Chrostowski); podręczniki (wyróżnienie – Troll 1. *Język szwedzki: teoria i praktyka. Poziom podstawowy* – Hanna Dymel-Trzebiatowska i Ewa Mrozek-Sadowska); słowniki, encyklopedie, leksykony, poradniki. Nagrodę Honorową przyznano Grażynie Lange za wybitne osiągnięcia w dziedzinie sztuki książki. Tradycyjnie, wręczono również dyplomy dla Najlepszej Drukarni Dzielowej Roku 2006/2007 – Drukarnia ABEDIK S.A. Drugie miejsce przypadło Zakładowi Wydawniczo-Poligraficznemu POZKKAL, a trzecie – Opolgraf S.A.

W sobotę 17 maja została natomiast wręczona Nagroda im. Jerzego Kuryłowicza dla tłumaczy literatury naukowej z dziedziny nauk matematyczno-przyrodniczych i technicznych. Otrzymała ją (czek na 5 tys. zł) Dorota Dziewońska, tłumaczka *Elementarza stylu w topografii*

(Design Plus). Podczas tej uroczystości, ogłoszono powołanie stypendium im. Piotra Amsterdamskiego, pierwszego laureata, tragicznie zmarłego w lutym tego roku.

Ranga Targów i obfitość nagród sprawiła, iż zainteresowanie nimi mediów, a zwłaszcza telewizji, było większe niż innymi podobnymi imprezami. Z tego też powodu każdy z wydawców dążył do pokazania się z jak najlepszej strony. Swoją pozycję na rynku podkreślano wielkością stoisk, specjalnie przygotowaną zabudową i bogatym programem imprez na każdy ich dzień.

Międzynarodowe Targi Książki w Warszawie to bardzo ważne wydarzenie kulturalne stolicy, popularyzujące książki i czytelnictwo, prezentujące dorobek kulturalny innych krajów. Są wielkim świętem wszystkich miłośników książki, umożliwiając im zapoznanie się w jednym miejscu z literaturą z różnych krańców świata, ze znanymi pisarzami i innymi osobistościami ze świata polityki i mediów. Sprawiają, że w miesiącu maju, nie sposób nie mówić o książce.

Monika Krzywicka